

פרק איזהו מקומן

מתניתין:

הארון, וכן הוא טעון הזאות בהיכל, ועל הפרוכת, ועל מזבח הזהב

חיסר מתנה אחת מהן הרי היא מערכת את הכפרה, וצריך להביא קרבן אחר.

שירי הדם של הפר והשעיר היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. ואם לא נתן את שירי הדם על היסוד לא עיכב בכך את הכפרה.

ג. פרים הנשרפים [פר העלם דבר של ציבור, ופר כהן משיח] ושעירים הנשרפים [שעירי עבודת כוכבים של ציבור], שהם קרבן חטאת, ואינם נאכלים אלא נשרפים — שחיטתן בצפון, וקיבול דמן בכלי שרת

איזהו מקומן, היכן הוא מקום שחיטתם, קבלת דמם, זריקת דמם, ואכילתם של זבחים?

א. כל הקרבנות שהם קדשי קדשים [חטאת, אשם, עולה, ושלמי ציבור] 8 שחיטתן 9 בצפון העזרה.

ב. פר ושעיר של יום הכיפורים שהם חטאות — שחיטתן בצפון, וקיבול דמן בכלי שרת בצפון.

ודמן של פר ושעיר של יום הכיפורים טעון הזיה לפני ולפנים 10 על בין הבדים של

ובאמת שהוא תלוי בחילופי גירסאות בדברי רש"י [לקמן נה ב ד"ה וחד להכשיר צפון], וברש"ש שם כתב שלכאורה הוא מפורש בפסוק, שהרי כתוב [ויקרא יד יג] "ושחט את הכבש במקום אשר ישחט את החטאת וגו' במקום הקדש", הרי שהתורה תלתה את הדין צפון בקדושת המקום, יעוי"ש.

10. בחידושי רבי אריה לייב [ב יז] מבאר שיסוד הדין בהזאה על הכפורת והפרוכת אינו כמו כל מתנות דמים שעל המזבח, שבמתנות המזבח גדר העבודה הוא שהדם צריך להיות ניתן על המזבח ושם הוא מקום נתינתו, אבל בהזאה הגדר הוא לעשות מעשה הזאה בדם, ורק שהתורה קבעה היכן יעשה את מעשה ההזאה, אבל לא נאמר דין שהדם צריך להיות ניתן על איזה מקום, ועיין שם שיש נפקא מינה בזה לענין מקום עמידת הכהן.

8. התוס' כאן דנו האם צריך הסכין להיות כלי שרת מאחר שהסכין מקדש הדם בשעת שחיטה, או שאין צריך כלי שרת, אבל כלי ודאי צריך, עיי"ש.

והמקדש דוד [סימן ג ס"ק א] מבאר שאם אין צורך בכלי שרת אם כן גדר הקידוש של הדם הוא אינו כמו בכל מקום שהכלי שרת עצמו מקדש את הנכנס לתוכו, אלא כאן מה שהסכין מתקן את הדם להיות ראוי לעבודה זה מה שגורם שהדם יתקדש מעצמו, ולכן אפילו הוא חולין יכול לקדש הדם, וכמו בקרדום שמשפה בו עצים שאפילו הוא חולין מתקדשים העצים, וכמו שכתבו התוס' [לעיל לד א ד"ה שקדש].

9. יש לחקור האם גדר הדין בשחיטת צפון הוא משום קדושת המקום שם, או שהוא דין מסויים הנאמר בשחיטת קדשי קדשים, ואינו מחמת שהצפון נתקדש יותר לענין זה.